

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE**

PGOS
04.08.2025

Olsztyn, 4 sierpnia 2025 r.

WOPN.6401.75.2024.MJ.2

Decyzja

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572, z późn. zm.), art. 56 ust. 2 oraz art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.), zgodnie z § 1 pkt 1 lit. a, § 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), po rozpatrzeniu wniosku Gminy Reszlu z dnia 18 marca 2025 r. (data wpływu: 23 marca 2024 r.), który uzupełniono w dniu 4 lipca 2025 r.

orzekam

- I. Zezwolić wnioskodawcy na zniszczenie siedlisk będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, zniszczenie gniazd i innych schronień, umyślne uniemożliwianie dostępu do schronień 20 par oknówki *Delichon urbicum* oraz 1 pary kawki *Corvus monedula*.
- II. Wskazać miejsce realizacji zezwolenia tj. budynek szkoły Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Reszlu przy ul. Chrobrego 5a.
- III. Określić termin obowiązywania zezwolenia, tj. **od 16 października 2025 r. do 31 grudnia 2027 r.**
- IV. Nałożyć warunki realizacji zezwolenia tj.:
 1. Zezwolenie należy realizować pod stałym nadzorem przyrodniczym.
 2. Dopuszcza się realizację zezwolenia w związku z termomodernizacją budynku polegającą m.in. na wymianie poszycia dachowego i ociepleniu dachu, wymianie stolarki okiennej, konserwacji elewacji ociepleniu od wewnątrz ścian zewnętrznych.
 3. W terminie od 1 października do końca lutego należy zabezpieczyć budynek przed możliwością jego zasiedlenia przez zwierzęta. W tym celu można użyć zaprawy murarskiej lub metalowej siatki o drobnych oczkach i zabezpieczyć otwory i szczeliny wykorzystywane przez zwierzęta. Po wykonaniu takich zabezpieczeń, możliwe jest wykonywanie prac remontowych w trakcie sezonu lęgowego i rozrodczego zwierząt oraz w ciągu kolejnych lat.
 4. Stan zabezpieczeń należy kontrolować, a pojawiające się ubytki należy niezwłocznie uzupełniać.
 5. Przed przystąpieniem do prac należy dokonać oględzin budynku. Rozpoczęcie prac możliwe jest wyłącznie w przypadku stwierdzenia opuszczenia

- budynku przez ptaki.
6. Zniszczenie siedlisk nastąpi w wyniku uszczelnienia obiektu i zamknięcia otworów i szczelin zajmowanych przez ptaki.
 7. W przypadku stwierdzenia występowania w budynku innych gatunków objętych ochroną i możliwości naruszenia obowiązujących zakazów, należy uzyskać stosowne zezwolenie.
 8. W ramach działań kompensujących utracone siedliska należy pod nadzorem przyrodniczym odtworzyć istniejące siedliska poprzez montaż na elewacji budynku 20 budek lęgowych dla oknówki oraz 1 budki typu D dla kawki. Budka lęgowa dla kawki może być zamontowana na drzewie.
 9. Możliwe jest zamontowanie większej liczby budek lęgowych dla różnych gatunków ptaków oraz schronień dla nietoperzy, zgodnie ze wskazaniem osób sprawujących nadzór przyrodniczy.
 10. Podczas montażu zastępczych miejsc lęgowych należy wziąć pod uwagę preferencje biologiczne zwierząt oraz zachowanie odpowiednich warunków termicznych, a także bezpieczeństwo użytkowników budynku. W związku z zabytkowym charakterem budynku, możliwe jest zamontowanie wszystkich budek lęgowych od strony elewacji tylnej.
 11. Zastępcze miejsca lęgowe należy utrzymywać w dobrym stanie technicznym.
- V. Nałożyć obowiązek sprawozdawczy
1. w terminie do 15 stycznia w latach 2026 – 2028 należy złożyć sprawozdanie z zakresu realizacji zezwolenia za poprzedni rok kalendarzowy.
 2. W sprawozdaniu należy m.in. wskazać termin rozpoczęcia i zakończenia prac oraz wskazać liczbę i miejsce zamontowania budek lęgowych wraz z dokumentacją fotograficzną.

Uzasadnienie

Gmina Reszel wystąpiła z wnioskiem o wydanie zezwolenia na wykonywanie czynności zabronionych w stosunku do gatunków chronionych w związku z termomodernizacją budynku szkoły Zespołu Szkolno- Przedszkolnego w Reszlu przy ul. Chrobrego 5a, przewidzianej do finansowania ze środków Regionalnego Funduszu Europejskiego dla Warmii i Mazur 2021-2027 w ramach projektu pn. „poprawa efektywności energetycznej budynków Zespołu Szkolno – Przedszkolnego przy ul. Bolesława Chrobrego w Reszlu”.

Ze względu na konieczność uzupełnienia braków formalnych wystosowano do wnioskodawcy wezwanie znak: WOPN.6401.75.2025.AW.1 z dnia 16 kwietnia 2025 r. W piśmie wskazano zakres informacji niezbędnych do uzupełnienia oraz wyznaczono termin do 10 lipca 2025 r. na uzupełnienie wniosku.

W dniu 4 lipca 2025 r. wnioskodawca uzupełnił wniosek oraz przesłał ekspertyzę przyrodniczą na podstawie, której stwierdzono występowanie gatunków chronionych w obrębie budynku przeznaczonego do remontu. Ponadto w dniu 31 lipca 2025 r. w rozmowie telefonicznej poproszono wnioskodawcę o wyjaśnienie niektórych zapisów wniosku i uzupełnienia. Wyjaśniono obowiązujące regulacje prawne, a wnioskodawca doprecyzował żądanie. Z ww. rozmowy telefonicznej sporządzono notatkę służbową, którą dołączono do akt sprawy. W toku postępowania uwzględniono ww. ustalenia.

Złożony wniosek dotyczy gatunków, które podlegają ścisłej ochronie gatunkowej na podstawie § 1 pkt 1 lit. a oraz § 2 rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

W stosunku do ww. gatunków chronionych obowiązuje zakaz niszczenia siedlisk będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, żerowania, niszczenia gniazd,

legowisk i innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień (art. 52 ust. 1 pkt 7, 8, 9 ustawy o ochronie przyrody oraz § 6 ust. 1 pkt 7, 8, 9 ww. rozporządzenia).

W myśl art. 56 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska na obszarze swojego działania, może wydać zezwolenie na wykonywanie czynności zabronionych obowiązujących w stosunku do gatunków objętych ochroną częściową oraz na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków objętych ochroną ścisłą z zastrzeżeniem, że uprawnienia w przypadku dziko występujących gatunków zwierząt dotyczą tylko zakazów zawartych w art. 52 ust. 1 pkt 2, 4-10, 12-15.

Zgodnie z art. 104 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej.

Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa (art. 107 § 3 ww. ustawy).

W przedmiotowej sprawie zezwolenie, o które ubiega się wnioskodawca, może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli wnioskowane działania nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt (art. 56 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody). Musi również wystąpić jedna z przesłanek określonych w art. 56 ust. 4 pkt 1-7 tejże ustawy, z zastrzeżeniem ust. 4a-4d.

Zezwolenie może być wydanie, jeżeli wnioskowane czynności leżą w interesie zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego (art. 56 ust. 4 pkt 3) oraz jeżeli wnioskowane czynności wynikają z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska (art. 56 ust. 4 pkt 6), z zastrzeżeniem, że warunek ten w przypadku gatunków ptaków dotyczy jedynie wydania zezwolenia na niszczenie siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania (art. 56 ust. 4a).

Właściwy stan ochrony gatunku, o którym mowa powyżej, stanowi sumę oddziaływań na gatunek, mogącą w dającej się przewidzieć przyszłości wpływać na rozmieszczenie i liczebność jego populacji na terenie kraju lub państw członkowskich Unii Europejskiej lub naturalnego zasięgu tego gatunku, przy której dane o dynamice liczebności populacji tego gatunku wskazują, że gatunek jest trwałym składnikiem właściwego dla niego siedliska, naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się ani nie ulegnie zmniejszeniu w dającej się przewidzieć przyszłości oraz odpowiednio duże siedlisko dla utrzymania się populacji tego gatunku istnieje i prawdopodobnie nadal będzie istniało.

Zasadniczą kwestią przy wydawaniu zezwoleń w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody jest przeanalizowanie, a następnie ustalenie, czy w danej sprawie zachodzą kumulatywnie ww. przesłanki, co jest niezbędnym warunkiem wydania stosownego zezwolenia. Ponadto decyzje wydawane w trybie art. 56 mają charakter uznaniowy, na co wskazuje posłużenie się przez ustawodawcę zwrotem „może” w przywołanym przepisie. Tym samym, nawet w przypadku spełnienia łącznie 3 ww. przesłanek, organ może odmówić wydania zezwolenia.

W toku rozpatrywania sprawy, tutejszy organ zobowiązany jest do przestrzegania zasady przezorności wskazanej w art. 191 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.), która nakazuje podjęcie działań zapobiegawczych zawsze wówczas, gdy nie jest dowiedziony brak negatywnych oddziaływań na środowisko.

W określeniu „przezorność” mieści się większy stopień zapobiegliwości potencjalnym zagrożeniom dla środowiska niż przewidziany dla zasady prewencji również z uwagi na ochronę zdrowia i życia ludzi przed działalnością, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane.

Wskazać należy, że istotnym elementem zasady przezorności jest stan niepewności, który powstaje w związku z prawdopodobieństwem wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Cecha niepewności dotyczy prawdopodobieństwa związku przyczynowego oraz rozmiarów samego zagrożenia wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi.

Treść tej zasady określa dwa pojęcia – „ryzyko” i „niepewność wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko, które nie jest jeszcze w pełni rozpoznane”. Obowiązek stosowania analizowanej zasady powstaje zawsze, kiedy organ nie ma pewności w kwestii nawet potencjalnego wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko, które nie musi być stwierdzone. Również potencjalne ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko, które nie zostało jeszcze rozpoznane może być przesłanką zastosowania instrumentów prawnych zgodnych z zasadą przezorności, uregulowaną w art. 6 ust. 2, zapobieganie wszelkim potencjalnym niebezpieczeństwom środowiskowym poniżej takiego poziomu zagrożenia dla środowiska, od którego można się liczyć z prawdopodobieństwem wystąpienia szkody, a którego można uniknąć, wykorzystując osiągnięcia techniki przy zachowaniu zasady proporcjonalności (postanowienie NSA z dnia 7 marca 2023 r., sygn. akt III OZ 78/23, wyrok NSA z dnia 23 maja 2017 r., sygn. akt II OSK 2391/15, wyrok NSA z dnia 4 października 2022 r., sygn. akt: II OSK 3050/19, wyrok NSA z dnia 23 stycznia 2020 r. sygn. akt II OSK 559/18).

Tutejszy organ, posiadający wiedzę specjalistyczną w zakresie ochrony środowiska, ma obowiązek wskazać na potencjalne zagrożenia, które w jego ocenie wykluczają wydanie zezwolenia lub zobowiązują do nałożenia szczególnych warunków realizacji wnioskowanych czynności.

Dodatkowo, zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.) organ właściwy do wydania decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia, innego niż przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony, jest obowiązany do rozważenia, przed wydaniem tej decyzji, czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000.

Wnioskowane czynności związane są z zamiarem przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych budynku szkoły. Zaplanowano m.in. remont i docieplenie dachu i elewacji oraz wymianę stolarki okiennej. Z ekspertyzy przyrodniczej wynika, że w obrębie budynku stwierdzono gniazdowanie chronionych gatunków ptaków. Zakres zaplanowanych prac spowoduje zniszczenie dotychczasowych miejsc zajmowanych przez te zwierzęta.

W ramach prowadzonego postępowania dokonano analizy wpływu wnioskowanych czynności na gatunki chronione i stan ich populacji.

Oknówka kwalifikowana jest jako gatunek liczny, którego populację lęgową oceniono na 390 000 – 550 000 par (Chodkiewicz T. i in. 2015, Ocena liczebności populacji ptaków lęgowych w Polsce w latach 2008-2012, Ornis Polonica 56, 2015:149-189). Z monitoringu ptaków wykonanego na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika, iż stan populacji oknówki określana jest jako stabilna (<http://www.monitoringptakow.gios.gov.pl/baza-danych>).

Okres lęgowy oknówki trwa od maja do sierpnia. Ptaki wyprowadzają do 2 lęgów

w sezonie. Jaja składane są w maju, a ich wysiadywanie trwa do 16 dni. Młode po wykluciu przebywają w gnieździe do 3-4 tygodnie, po czym opuszczają gniazdo, przy czym są jeszcze dokarmiane przez rodziców. Zdarza się, że młode z pierwszego lęgu pomagają w karmieniu drugiego lęgu. Oknówka gnieździ się w koloniach i jest gatunkiem wędrownym. Do końca października ptaki opuszczają swoje gniazda i migrują.

Kawka kwalifikowana jest jako gatunek średnio liczny, którego lęgową populację oceniono na 220 000 – 310 000 par (Chodkiewicz T. i in. 2015, Ocena liczebności populacji ptaków lęgowych w Polsce w latach 2008-2012, Ornithologica 56, 2015:149-189). Z monitoringu ptaków wykonanego na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika, iż populacja kawki wykazuje umiarkowany wzrost (<http://www.monitoringptakow.gios.gov.pl/baza-danych>).

Okres lęgowy kawki trwa od kwietnia do lipca. Ptaki wyprowadzają 1 lęg. Wysiadywanie jaj trwa około 18 dni. Po kolejnych 30-35 dniach młode opuszczają gniazdo, lecz są jeszcze karmione przez rodziców przez około 4 tygodnie. Kawki są ptakami osiadłymi, żyjącymi w koloniach o złożonej strukturze.

Biorąc pod uwagę fakt, że realizacja wnioskowanych czynności wynika z konieczności przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych budynku użyteczności publicznej, stwierdzono, że możliwe jest wydanie ww. zezwolenia. W przedmiotowym przypadku nie ma możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych, a cel wnioskowanych czynności spełnia przesłanki merytoryczne określone w ustawie o ochronie przyrody. Zakres zaplanowanych prac związany jest z termomodernizacją budynku, co wpłynie pozytywnie na ograniczenie strat ciepła w pomieszczeniach użytkowych. Polepszą się także warunki poprzez zmniejszenie zawilgocenia i ograniczenie powstawania pleśni, a także względy bezpieczeństwa związane z ubytkami w elewacji.

W toku rozpatrywania sprawy wzięto pod uwagę zakres i metody zaplanowanych działań. Nałożono na wnioskodawcę warunki realizacji zezwolenia, wskazano terminy, sposoby i metody wykonania poszczególnych czynności oraz nałożono obowiązek złożenia sprawozdania.

Określając zakres kompensacji przyrodniczej kierowano się tym, żeby odtworzyć zniszczone siedliska. Z tego względu w ramach działań kompensujących utracone siedliska poprzez powieszenie budek lęgowych dedykowanych oknówce i kawce. Oba gatunki chętnie zasiedla budki lęgowe, dlatego kompensację wyznaczono w proporcji 1:1 (1 stanowisko za 1 zniszczone), budki dla oknówki muszą być zamontowane na budynku, natomiast ponieważ kawka zasiedla także dziuple, budka dla niej może być zamontowana na drzewie.

W toku postępowania stwierdzono, że realizacja zezwolenia odbędzie się poza obszarami wchodzącymi w skład sieci Natura 2000. Uwzględniając zakres czynności oraz warunki ich realizacji nie stwierdza się, by realizacja zezwolenia wpłynęła negatywnie na spójność sieci obszarów Natura 2000 oraz na przedmioty ochrony. Realizacja zezwolenia zgodnie z nałożonymi warunkami nie wpłynie negatywnie na stan lokalnych populacji ww. gatunków.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Niniejsze zezwolenie nie jest tożsame z zezwoleniem na wykonywanie innych czynności zabronionych w stosunku do ww. gatunku chronionego.
2. Zmiany w zakresie realizacji niniejszego zezwolenia wymagają uzyskania zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.

3. Na podstawie art. 130 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, gdy jest zgodna z żądaniem wszystkich stron.
4. Należy mieć na względzie art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody, w myśl którego, kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do gatunków objętych ochroną, podlega karze aresztu lub grzywny.
5. Zgodnie z art. 56 ust. 7a i ust. 7j ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie dokonuje kontroli spełniania warunków określonych w wydanych zezwoleniach. Podczas kontroli możliwe jest wejście na teren realizacji zezwolenia, żądanie pisemnych i ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli, wgląd do dokumentacji związanej z przedmiotem kontroli, sporządzenie z niej odpisów i kopii oraz zabezpieczenie tej dokumentacji. Zezwolenie można cofnąć w przypadku, gdy nie są spełniane wszystkie warunki realizacji zezwolenia.
6. Zgodnie z art. 127 i art. 129 Kodeksu postępowania administracyjnego, od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w terminie 14 dni od jej otrzymania.
7. Zgodnie z art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego, w ciągu 14 dni od daty otrzymania decyzji strona może złożyć oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania. Z dniem doręczenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do odwołania decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości złożenia od niej odwołania do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.
8. Zgodnie z art. 57 § 5 Kodeksu postępowania administracyjnego termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:
 - 1) wysłane w formie dokumentu elektronicznego do organu administracji publicznej, a nadawca otrzymał urzędowe poświadczenie odbioru;
 - 2) nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
 - 3) złożone w polskim urzędzie konsularnym;
 - 4) złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej;
 - 5) złożone przez członka załogi statku morskiego kapitanowi statku;
 - 6) złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Olsztynie

Agata Moździerz

/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. Wnioskodawca
2. a/a

Na podstawie art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111) zwolniono wnioskodawcę z opłaty skarbowej.